

Utasítások: Irodák:

Nagy-Becskerék,

Képelya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pletta Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Képelya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők

Telefon szám 31.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre	-----	12 kr.
Félévre	-----	6 "
Negyedévre	-----	3 "
Egy hónapra	-----	1 "
- Egyes szám ára 4 kr. -		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik minden nap

szombat- és vasárnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 34. szám.

Péntek, február 12.

A néptanítókhöz.

Nagybecskerek, február 12.

E cikkkel a szellem azon munkásaihoz fordulok, kik hivatásuknál, állásuknál fogva közvetlen hatással bírnak a népre, kik egy haladó országban nemcsak a köznevelés, népnevelés terén fontos tényezők, hanem kiknek társadalmi tevékenységétől függ javarészt a nép erkölcsiségének és jólétének javítása, emelése. Hogy ez utóbbi téren is példaadással, értelmiségükkel mily eredményt vívtak ki egyes tanítók, nem kell külföldi vagy más megyében történt dolgokra hivatkozni, mert magam is ismerem tanítókat, kik a komlótermelés, méhészet felkarolásával, ismertetésével nemcsak maguknak, hanem számos polgártársuknak új jövedelmi forrást nyitottak, segélyegyletek, gazdasági körök létrehozása körül sikeres tevékenységet kifejtettek.

Ezen tapasztalat, és hogy az országban létező hitelszövetkezetek legtöbbje egy-egy lelkes tanító kitartó fáradozásának gyümölcse: üsztönöz engem arra, hogy a megyénkbeli néptanítókat arra felhívjam: vegyék kezükbe a községi hitelszövetkezetek létesítését, ne hagyják magukat visszariasztani a tagadhatlanul létező nehézségektől, gondolják meg, hogy egy-egy bármely szerény alapon létesülő hitelszövetkezet, nemcsak olcsó hitei megszerzésének, hanem társadalmi fejlődésünk, mezőgazdasági haladásunk kérdése is, gazdasági és szociálpolitikai következményeiben állami életünk erősödésére is kihat.

Viszonyaink között senki sincs egy-egy községben annyira hivatva hitelszövetkezet létesítése céljából mozgalmat indítani mint a néptanító.

Vidéki birtokosainknak kellene ugyan első sorban a vármegyei központi hitelintézet által kitűzött cél megvalósítását elősegíteni, ámde azok kevés kivétellel

vagy nem tulajdonítanak elég fontosságot egy-egy községi hitelszövetkezet megalapításának, vagy saját nyomozó helyzetük sulya alatt idegenkednek egy oly célra törekedni, mely hitelezők, egy-egy vidéki takarékpénztár érdekével látszólagos ellentétben áll, vagy végre mint valamely takarékpénztár nagyrésztvényesei saját osztalékjövendelmük megapadásától tartanak.

Ugyanez mondható, elismerés a kivételeknek, a községi jegyzőkről, kiknek a községi hitelszövetkezetek létesítésénél való közreműködését különben sokoldalú terhes hivatalos szolgálatuk nagy mérvben gátolja.

Mindezen körülmények hiányoznak a néptanítóknál, mert az a néppel való gyakorta és bizalmas beszélgetésekből tudja, hogy a drága hitel mily pusztításokat visz véghez a megszorult gazda vagyoni helyzetében, hogy az bajában mennyire elhagyatott és így mit nyerne, ha a községben egy olcsó hitelt nyújtó, a tagok érdekeit felkaroló szövetkezet létesülne, mert a néptanító ritkán van azon helyzetben, hogy mint nagyrésztvényes, vagy igazgatótag a községben vagy szomszéd községben működő takarékpénztárral magát azonosítsa és végre mert hivatása nem foglalja el annyira, hogy ne maradjon ideje és kedve, egy közhasznúnak ismert dolog létesítését kezébe venni és a megalakult szövetkezet igazgatásában részét kivenni, könyveinek vitáira vállalkozni.

Ezek azon viszonyok, a melyek alapján azt állítottam és állítom, hogy a községi hitelszövetkezetek megalapítása érdekében főleg néptanítóink vannak hivatva az egyes községekben mozgalmat indítani.

Hozzájárul a fentiekhez az, hogy a nép rendszeren bizalommal viseltetik gyermekei tanítójához és utóbbi ez okból könnyen meggyőzhető előbbi a szövetkezetek áldásos voltáról.

Ha néptanítóink jelzett hivatásukat fel nem fogják, úgy félek, hogy a vármegyei központi hitelszövetkezet megalakításával kitűzött cél fokozatosan is csak hosszú idő múltán fog megvalósulni, mert eddig megyebeli községeink számát tekintve kevés, csak három-négy hitelszövetkezet alakult meg, daczára, hogy vármegyénk alispánja ismételt ízben felhívta a főszozolgabírákat, hogy községi hitelszövetkezetek alapítását elősegítsék, igazabban befolyással arra hassanak, gazdasági egyesületünk pedig egyes vidéki tagjait felkérte, hogy a főszozolgabírákkal karöltve járjanak el.

És az eredmény mi lett? Majdnem semmi.

Ez különben alig lephet meg valakit. Egy hitelszövetkezet megalapítása nem oly feladat, a mely pusztán hatósági felhívás által megoldható lenne. Annak vagy azoknak, kik egy szövetkezetet akarnak alapítani, át kell hatva lenni a czél humanus, előnyös voltától és nem szabad tüdőt, fáradságot kimélni attól, hogy annak az indolens elemeket, a felelősségtől irgatózó embereket megnyerjék.

Erre pedig ismét néptanítóink a legképesebbek, kiknek buzgalomát, türelmét az iskola naponta próbára teszi, sailárdítja. Es ezért ismételve kérem a néptanítókat, hogy a községi hitelszövetkezetek alakításának eszméjét ott, hol arra a talaj alkalmas, vagyis hol a lakosok között a megalapítási czélzott szövetkezet gondos és helyes igazgatására alkalmas egyének vannak, lelkesen felkarolja és kitartó buzgalommal megvalósítsa.

Ha sikerül egy-egy községben a szövetkezés eszméjének megnyerni a község lelkészét és egynéhány értelmes, a népre befolyással bíró gazdát; akkor a szövetkezet megalakítására irányuló mozgalmat meg lehet indítani, mert minden községben fog találkozni 40-50 ember, ki vállalko-

A „TORONTÁL“ tárczája.

Türedék egy mopszli naplójából.

II.

szepember 2.

Soha sem hittem volna, hogy én az én szentimentális természetemmel még krakóler számba is fogok menni. No de nem csoda! A mikor kamasz éveinket éljük, meg vagyunk róla győződve, hogy nem is esünk a társadalomban számítás alá, ha legalább is egy párbajunk nem volt.

A természet fejtanak azt a különös i smertető jelet adta, hogy homlokunk olyan gondtól órssz ránezolt, mint egy tudós professzornak.

Fájdalom, a természet nálam sem tett kivételt.

Ezen ráncz, — mely, bevallom, kisé komikus külsőt kölcsönöz nekem, — volt tulajdonképpen oka az én első párbajomnak.

Hisz manapság nem tünik az fel különösnek, ha egy homlok ráncz párbaj-ot, a mikor már egy véletlen lábra taposás is oly nagyfoku becsületsértés, melyet csak a vér tud tisztára mosni.

A dolog így történt:

Gazdám, a tanácsos, új lakásba költözött és így természetesen én is.

Mint illetendő mopszli, első és főkötelességemnek tartottam a ház összes lakóinál levizitálni.

A diunnisták agara (oly sovány volt szegény mint maga a gazdája. Ez már csak elég) igen szivesen fogadott és távozásomkor ama reménynek adott kifejezést, hogy máskor is lesz szerencsése szerény lakában üdvözölhetni. (Nem

hiszem, hogy gyakran elfogok oda látogatni, mert nem igen van kilátás a konyhába egy kis villásreggelire.)

Második utam az ügyvédék vizslájához vezetett.

Nem találtam otthon, éppen vadászni volt. Helyette azonban — nem a legkellemesebben — lakótársa, egy fehér macska fogadott.

Hogy is lehet egy bűszke ebnek (a prózai emberek azt mondják kutya) ilyen állattal együtt lakni?

Egy macskával, brrrr! Rettenetes! És még hozzá ilyen gögös macskával. A mint később értesültem, a mióta a Gyurkovicsék czimerét a macskafej díszíti, azóta annyira gögös, hogy nem lehet vele bírni. Az orrán át beszél, no meg természetesen előtte az, kinek legalább is ótágu koronája nincs, nem is számít, az csak afféle „peuble.“ Egysszóval, ő most meg van róla győződve, hogy tetőtől talpig született mágnás.

Elég az hozzá, a midőn én magam udvariasan bemutatattam, ő is kegyeskedett magát Miau ur személyében megnevezni.

Ó nagysága, a kedves élete párja, éppen a villásreggeli tányérjának kinyalása körül forgolódott.

Nem akartam sokáig alkalmatlanokodni és távozni készülnem, sajnálatomat kifejezve a vizslabarátom otthon nem léte felett.

A midőn Miau urtól elbucuztam, egyszerre a már régen magába fojtott kacagása teljes erővel kitört.

En mint udvarias vendég — bár nem tudtam a nevetés okát — vele kacagtam.

Ó ismét komoly lett, természetesen mit volt mit tennem, én is komolyá lettem.

Kezdett a helyzet feszült lenni!

Miau ur, minden bevezetés nélkül, el kezd az én ránczos homlokom felett élcezelődni.

Vendégjog ide, vendégjog oda, ez már több volt, mint a mit még egy spártai nevelésben részesült vendég is eltűrhetett volna.

Szó szó után jött. A szóváltás mindig erősebb és erősebb lett, bennem felébredt a krakeller vér, két lépést közeledek Miau ur felé, hogy a legutóbbi megjegyzéseire nyomtatékos választ adjak, ő ezt azonban nem tartotta okvetlen szükségesnek bevárni, hanem nemével járó ügyességgel oly hatalmas pofont mért bal arcomra, hogy szemem a szikra szórásába a Volta-oszloppal is kiállotta volna a versenyt.

Hamarosan visszanyertem nyugodtságomat és mielőtt még alkalma lett volna Miau urnak a falhoz támasztott seprőnyélre felmászni, „többit el fogják végezni segédeink“ szavakkal magára hagytam a brutális házi garádat.

Rögtön felérestem Pofit és Dándyt (párbaj kapacitásokat) és felkértem őket, hogy intézzék el affairémet a lovagias szabályok értelmében.

Ez eset természetesen illetékes körökben óriási szenzációt keltett, sőt a kaszinó udvarában megtartott kutya-kongresszuson élénk megbeszélés tárgyát is képezte.

Miau akadályokat igyekezett gördíteni az ügy lebonyolítása elé. Rám süttött egy pár elintézetlen ügyet! Többek között azt állította, hogy a multkoriban engem a henteséknél a konyhából kibototnak. Mintha azért, ha valakit kibototnak valahonnan, nem lehetne verekedni! Hát ok ez kérem? Majd meg azt hozván kibuvóul, hogy engem kigolyóztak a kaszinó udvarból, mert egy virstlit loptam!

No már engedelmet kérek, azért, hogy valaki virstlit lop és nem ériik tetten, csak nem veszíti el párbajképességét! Hányan verekedtek már olyanok, kik ezüst kanalat loptak életükben.

zik arra néhány éven át hetenként tehetőségéhez képest tíz, husz vagy harmincz krajczárt befizetni a végből, hogy idővel magának lassanként egy kis tőkét gyűjtjön, szükség esetén olcsóbb hitelt nyerjen, a szövetkezet erkölcsi és anyagi támogatásában részesüljön.

Egyesek, kik a dicsért czélre törek-szenek, minden tekintetben utbaigazítást kapnak a vármegyei központi hitelintézet-től, mely kívánatra a szövetkezet alakul-lásánál való közreműködés végett egyik tisztviselőjét is kiküldi.

Poroszkay Béla,
mint a torontálmegyei központi
hitelintézet igazgatója.

Drámák és bűnök.

Nagybecskerek, február 12.

Az ujságokban olykor olykor megismétlőd-nek a konvencionális szerelmi drámák: a nő és férfi meghalnak, mert nem lehetnek az életben boldogok. Egy pisztoly lövéssel átmennek a vélt tulvilágba, azt hívén, hogy a sir boldogságot ad.

Kutatván az okokat, melyek őket e vég-szetes tette bírják, nem találunk semmit, mely pozitív okokat nyújtana.

Valamint a vízbe dobott sár csak egy pillanatra piszkolja be a víz tükörét, akképpen az ily esetek is, csak rövid időre izgatják föl a kedélyt és a rövid idő — pár óra, vagy nap — múltán már nem is emlékezünk az elmúlt szomorú történetre.

A megtörténteken változtatni nem lehet, de mégis minden igaz emberbarát szíve meg-döbben a progresszív irányu haladás láttára. A családokban ritkán szólnak erről, mert kényes téma.

A vallási, társadalmi szabályok erősen el-ítélik az öngyilkosságot, ámde az igen kevés arra, hogy a fegyvert a kézbe kivegye. Sőt mindinkább terjed a hit, hogy az öngyilkosság nem is bűn.

A századvég futó, rohanó társadalmának mindinkább lazul az erkölcsi, bomlik a vallása és különösen növekszik a nembánomsága.

Ez az, a mi annyi sokaknak megerősíti kezében a fegyvert, a helyett, hogy kivenné.

Nem tudok számukra mentséget egy szót sem. A boldogság fogalma is igen tágá vált már. Im, napjainkban belefoglalják a majolika vásárt, a tavaszi kalapot és legalább a — száz fo-rint fiátét is.

Pedig azt hisszük, a boldogság ezek nélkül is meg van.

Nem volt mást mit tenni, mint a becsület bíróság véleményét kikérni.

Szerencsére tegnap este a gazdánál, a ta-nácsosknál, bankett volt, s így a maradékból egy jó villásreggelit ígérve a becsületbírósági tagok-nak, határozatilag kijelentették, hogy „becsüle-temhez semmi kétely sem fér!”

Ezek után a segédek megállapodtak a pár-baj feltételeibe.

Tekintettel arra, hogy én voltam a sértett fél, az én segédeim választották meg a fegyvert.

A párbaj feltételei:
harapás bandáge nélkül, végelvérzésig, kar-molás kizárva.

Színhely:
a diurnisták éléskamrája, mely türessége miatt a legtágasabbnak és legezészerűbbnek bi-szonyult.

Idő: délután 5 óra.
Első párbajom tehát megtörtént. Néhány jelentéktelenebb sebek kivételével, részemről jó kimenetelű volt.

Miaut súlyos sebekről elboritva vitték haza a párbaj színhelyéről.

A párbaj lefolyása után első utam termé-szetesen a napi lapok szerkesztőségeibe vitt; tudva azt nagyon jól, hogy ha párbajomnak a lapokba való ki nem irását kérem, akkor zikker bele írják. Ez volt fő oka, hogy a hallgatást a főszerkesztőnek elkérem kötöttem.

Alig várom már a holnapi lapokat, melyben nem fog hiányozni a „Szenzációs hírek“ között: Véres párbaj Gabi a társaság beczezett alakja, városunk egyik legkitünőbb vívója stb. . .

Mily érdekessé fog ez tenni engem, külö-nösen a hölgyek előtt és mily retteggetté az urak előtt!

No de most már megyek aludni, mert már

A boldogsághoz nem feltétlenül szükséges a majolikaváza és ha mégis vannak lányok, a kik ezt feltétlenül megkívánják, azoknak nevelése ferde. E ferde nevelést a családnak hivatása eltüntetni. Ha minden második ház nevelde és iskola lesz, még akkor is fenyeget a mai kor könnyű erkölcsi világa. Nincs arra elég iskola, hogy egy félig gyermekleánynak fejéből a dugottan olvasott regényekből merített ábrándos terveket kiverje, arra csakis a család van hivatva.

Tudom, hogy ez most kissé nem időszerű. Hogy jön az elszülés mellé az ábrándozás?

Ne feledjék, hogy ma már nemcsak hogy személyes előnyök működnek közre a kasztzerü társadalmi drótozásban, hanem az anyagiak is.

Mindenki kelleetlenül látja csak be saját hibáját, de mégis be kell látnia. Magában véve egyes esetekért nem szabad általánosságban beszélni s a társadalmat okozni azért, mert egy-két tagja megméltelyezte — hibás felfogás lenne. Amde tekintsenek szét bárhol és bármerre a társadalom rétegeibe, az elszülés előreveti árnyékát.

Nem frázis ez, de szomorú valóság. Még szomorubb, hogy az erkölcstelenségnek dicsőítő szolgálatába állott a hírlapok zöme és a köny-vek nagy része is. Es nemcsak hogy nem be-szélnek ezekről a ferdeirányu lapokról és köny-vekről, hanem dicsérik és elismeréssel adóznak írónaknak

E ferde nézetek csakis a családok által küszöbölhetők ki.

Radikális, egyentetű kura erre nincs, csak átmeneti.

Ne engedjék meg a fiatalságnak, hogy az ilynemű olvasmányoknak egy percét is szentelje, hanem ugy rendezzék be napi életüket, hogy mindig kellemesen legyenek elfoglalva a ház-tartással.

Üzzék ki az erkölcstelenséget nemcsak a szalonból, de a könyvtárból is. A társadalmat okozni mindig neveléses volna, de annyit már az izlés is megkíván, hogy jó nevelésűnek mon-dott fiatal tizenhatéves leányok ne kritizáljanak sehol sem egy Zola vagy egy Maupassant-féle irányu könyvet.

A műveltség ennek hiányát örömmel fo-gadná és ezen fajta könyvek ismerete helyett jobb volna egy becsületes főzélék elkészítését megtanulni.

Ne vessenek rám követ azok, kiknek véle-ménye más e dologban, én bennem csakis a jóakarát volt az első e szomorú esetek megíté-lésénél, mert beteges társadalmunknak, nemcsak a benne föltűnő drámáknak, de a bűnöknek

hallow sankantyu pengését Julcsa szakácsnő huszárjának, ki este 8 órakor pontosan megszo-kott jelenni a konyhába, hogy a tanácsosék vacsorájának szánt kirántott csirke fehér husát — melyet Julcsa állítása szerint hol én, hol a macska szokott ellopni — jó étvágygyal elköltse. Ilyenkor pedig a huszár nem igen szokta eltűrni, hogy lakmározását végig nézzem, sőt mondhatom, ily esetekben sarkantjus csizmáját igen illetlen módon szokta testemmel érintkezésbe hozni.

1897. január 15-én.

Sajnos, de megtörtént! Atkozott sors mily kegyetlen játékot üz velem.

Volt gazdám, a tanácsos, megsokalta a sok kirántott csirke fehérhusát, a melynek elfogyasz-tásával Julcsa szakácsnő vádolt és — elcsapott! Igen, kérem, a szó szoros értelmében, ki-tették a szűrőmet.

Milyen szegényen, milyen szegényen!
Hej, szegény anyám, ha tudta volna, dehogyszült volna engemet!

Pedig ha én abból a kirántott csirke hus-ból csak egy mákszemnyit is láttam, hát ugy görbüljek meg, mint a Nagy Panna, a doktorék vén dadája!

Még a csontokat sem láttam, azokat is mind a Julcsa szakácsnő huszárja vitte haza a kapitány ur vizslájának, az uton igyekezvén a „privát diner“ ur kegyes protekcióját megnyerni, mert befolyásos ember ám a privat diner a kapitány ur előtt!

No de térjünk a dologra!

Uj gazdám, kinek a tanácsos ur nagy kegyesen oda ajándékozott, az egy komponista. Önök bizonyára még nem voltak abban a szerencsés helyzetben, hogy egy meneszterzővel üres és nem üres idejüket együtt töltsék.

egyik főoka, a szellemében megcsömörlött erkölcsi, a lelki cinizmus, a család modern nevelése, hogy az anyák gyérülnek s előtérbe tolnak a modern szalonban fogadó napokkal bíró európai látkörű delnők.

Ne értessünk félre! A kettő: a jó anya és a comme il faut uri aszony nem zárják ki egymást. De első sorban az anya tisztos tulaj-donságainak kell kidomborodnia.

HIREK.

Tájékoztató.

Febr. 13. Tűzoltók bálja.
Febr. 20. Polgári bál.
Február 22. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Febr. 25. Pincézér egyesület bálja.
Febr. 27. Maskil el Doil álarcozóbálja.
Márczius 15. Közigazgatási bizottság.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

Közgyűlések.

Febr. 14. d. u. 2 órakor Izraelita hitközség.
Február 14-én d. e. 11 órakor, N.-Kömlösi népbank.
Feb. 14. d. e. 10 ó. Beodra karlovai tak. és előleg szövetk.
Február 14. d. e. 11 ó. Beodra karlovai önszegélyző szövetk.
Febr. 21. d. u. 3 ó. Nagybecsk. Kerékpár Eglyot.
Febr. 23. d. u. 4. ó. N.-Becsereki szönyeggyár részvényt.
Febr. 25. d. e. 10 ó. Kis-Zombori Segélyegylet s Hitelszövet
Február 28. d. u. 3 ó. A nagybecsk. takaré- és előlegező társulata az oszt.-magy. első általános tisztv. egyll
Márcs. 1. d. u. 4 ó. Első délmagy. gépgyár r. t. felsz. alatt

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a törökkanizsai kir. adóhivatalhoz Schöni-tzer József marczali kir. ellenőrt adótárnokká végleges minőségben kinevezte. A paacsovai adóhivatalhoz pedig Stoitsits Dusán ellenőrt pénztárnokká nevezte ki.

— Statisztikai hivatalok a vidéken. A kereskedelemügyi miniszter az országos statisztikai hivatal főmunkájánál szerzett tapasztalatok alapján rövid idő múlva az ország több helyén, ott ahol jelentékenyebb áruforgalmi csomópont van, statisztikai kirendeltségeket szándékozik létesíteni, amelyek a hozzájuk utalt területen belül nem csupán az áruforgalmi statisztikai adatszolgáltatás tekintetében, hanem a statisztika egyéb ágaiban, különösen pedig az állami anyakönyvvezetőségek statisztikai adatszolgáltatásában fognak rendszeres helyszíni ellenőrzést gyakorolni s egyszersmind az adatszolgáltató közegeket személyes érintkezés útján a kellő felvilágosításokkal fogják ellátni. A statisztikai kirendeltségek intézménye a statisztikai adat-gyűjtés szervezésében egészen új módozatot jelent, amely még sehol sincs megvalósítva. Ezért a szakkörökben nagy érdeklődéssel néznek a kísérlet eredménye elé.

Igyekezni fogok tehát ezt a kellemes álla-potot némileg ecsetelni.

Részesültek e már kérem abban az élvezet-ben, a mit a fogfájás nyújt, hát abban a gyö-nyörben, amit a fülhasogatás okoz, párosulva egy kis gyomorgörcsessel?

Ha igen, ugy képzeljék el mindezeket a kellemes érzéseket egyesítve napjában többször végig élvezni.

Hanem ez még semmi!
Este levisz mindig az udvar leghátulsó ré-szében levő kamrába, hogy egész napi szerze-ményének összetakolását jelenlétemmel ne za-varjam.

Alig kezdek el szundikálni, máris hábor-gattatom.

A házban ugyanis az összes egerek és pat-kányok ebben az időtájban jönnek haza rendes napi körutjokról s szintén aludni szeretnének, de gazdám zenéje miatt kénytelenek menekülni és miután a házban a legtávolabb eső hely az éa kamrában, hát természetesen mind oda mene-külnek.

Ilyenkor az én kis kamrában roppant éléak lesz. Megkezdődik a hadi tanács!

Még a távolból is néha-néha ide hallatszik gazdám zongorájának a hangja, de a szokottnál is keservesebb hangokat ad, mintha érezné az egerek hadi tanácsának ítéletét, melynek értel-mében a holnapi napon a zongora összes hurjai és kalapácsai el lesznek rágva.

Soha sem hittem volna, hogy az egerek ilyen hasznos házi állatok!

Frankl Géza.

— Jótékonykezéltű előadás és táncestély.

Az idei farsangi mulatságok egyik legérdekesebb jének ígérkezik az a műkedvelői előadással egybekötött táncmulatság, melyet Knyaszkó Lajos polgári- és felső kereskedelmi iskolai igazgató ur rendez Boróczy Dezső úrral a farsang valamelyik utolsó napjában, részben a nagybecskereki szeretetház, keresztyén-nőegylet és részben a református-templom harangjai alapja javára. Vederemo.

— Az ujonczozási, utazási és működési tervezetet Torontálvármegyében az alispáni hivatal az illetékes katonai parancsnokságokkal egyetértőleg a következőképpen állapította meg és terjesztette fel jóváhagyás végett a honvédelmi miniszterhez:

	hó	Választási elnök:
Nagykikinda város	III.	Vinczehidy Izsó.
1., 2., 3.		
Nagykikinda járás	"	Bayer Alajos.
4., 5., 6.		
Törökbecsei járás	"	Pulay Román.
8., 9., 10., 11.		
Nagybecskerek város	"	Dr. Kis János.
13., 15.		
Nagybecskerek járás	"	Br. Feilitzsch Berthold.
16., 17., 18., 19., 20.		
Párdányi járás	"	Jenovay Imre.
22., 23., 24.		
Módosi járás	"	Dr. Dellimanics Lajos.
26., 27., 29.		
Bánlaki járás	III-IV.	Gaál Imre.
31., 1., 2.		
Alibunári járás	IV.	Rigó István.
5., 7., 8.		
Pancsovai járás	"	Haller István.
12., 13., 14., 15., 20.		
Antalfalvai járás	"	Paulinyi Samu.
22., 27., 28., 29., 30.		
Periámosi járás	III.	Rónay János.
1., 2., 3., 4., 5.		
Zsombolyai járás	"	Viszkidenszky Guszt.
6., 8., 9., 10., 11., 12.		
Csenei járás	"	Dr. Dellimanics Lajos.
13., 15., 16., 17., 18.		
N. Szt. Miklósi járás	IV.	Gróf Nákó Kálmán,
6., 7., 8., 9., 10.		h. Rónay László.
T. Kanizsai járás	"	
12., 13., 14., 15., 20., 21.		Schulpe Vilmos.

— Hirlapírók estélye. Szegedről írják:

A hirlapírók szombati estélyére már minden jegy elkelt, s a közönség körében olyan nagy az érdeklődés, hogy a hangversenyt vasárnap meg kell majd ismételnünk. Bennünket nagybecskerekieket annyiban érdekel közelebből az estély, mert részt vesz azon Nocker János, a mi remek hangu regens chori-nk is, aki Faustból énekel egy áriát.

— Sztrájkoló bányamunkások. Lugosról jelentik, hogy az aninai, oraviczai és resiczai bányamunkások — közel tízezer ember — sztrájkra készülnek. Ez a hír még magában véve nem jelent semmit, de a készülődés már eddig olyan nagy arányokat öltött, hogy Resi csára egy csapat katonaságot küldtek a Litsek alispán is odaérkezett, hogy baj esetén rendelkezessék. A mozgalomra a társaláda rendezése adott okot. Aki figyelemmel kísérte az aninai véres bányászrendülést, az emlékeztetik rá, hogy a társaláda rendezése miij elkeseredettséget keltett az aninai munkások között. Ha a hír való, úgy most ehhez a mozgalomhoz csatlakozott a másik két bányaváros munkásnépe is és tízezer ember sztrájkja mégis csak valami.

— A hozomány veszélyben. Fölker Amália tomaseváci utcai kocsmárosnő már régen gyűjtögette garasonkint a pénzt, hogy ha ma holnap férjhez megy a leánya, vigyen ő is valamit a házhoz. A napokban kihozta a kocsmába a nagy zsebkendőt, a melybe 530 frt volt csavarva és miután 30 frtot átadott belőle a leányának, hogy vásároljon belőle egyet a másikat a városban, a kendőt az 500 frttal ott felejtette az asztalon. Mikor később visszajött a kocsmába, két dolgot tapasztalt. Először is Rakics Mihály, az ő törzsvendége úgy távozott el, hogy ott hagyta a pálinkája felét (a mi sohasem esett meg azelőtt vele), másodsor pedig a pénz eltűnt. A kocsmárosnőnél tapasztalható kevesebb logikával is rá lehetett volna azonnal jönni, hogy a két dolog között van valami összefüggés. Gavrilovits István alkaptány, a ki kezébe vette az ügyet, erélyes nyomozás után csakhamar kiderítette, hogy a pénzt tényleg Rakics lopta el, ki eldugta azt padlásán a nád alatt. A rendőrség, miután a pénzt visszaadta tulajdonosának, a tettest letartóztatta és átadta a kir. ügyészségnek.

— A nagybecskereki sakkőr e hó 14-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: 1. Egyleti alelnök választása. 2. Lemondás folytán üresedésbe jött titkári állás betöltése. 3. Esetleges indítványok.

— A jég. Ezen az arasznyi télen olyan kevés a jég, hogy a kórház, a vendéglősök, sörkereskedők és cukrászok lázasan sietnek minél nagyobb mennyiségű jeget behordatni, mert mindennap fordulhat az időjárás, megenyhülhet az idő és akkor még ez a kevés jég is elolvad. Sok munkás kéz vágja a jeget és még éjjel is folyik a munka fátylafény mellett. Igaz ugyan, hogy nem nagyon lehet ezuttal válogatni a szép és vastag minőségben, hanem elcipelik onnan, a hol éppen rákadtak, mert arra, hogy valódi jegünk legyen — semmi kilátás sincsen.

— Körözés. A pancsovai törvényszék országosan körözeti Szabó Mátyas 24 éves díjnot, a ki több rendbeli lopás elkövetése után tartózkodási helyéről ismeretlen helyre szökött. A tolvaj díjnot kézrekerítése érdekében az összes hatóságok megindították a nyomozásokat.

— Mikor vén a leány? E nem épp könnyű kérdés megoldásával foglalkozik ez idő szerint a bécsi legfőbb bíróság. 1858-ban ugyanis egy háziúr halt meg Bécsben, a ki végrendeletében úgy intézkedett, hogy vagyonából 60.000 frt jusson unokaöccseinek, illetőleg unokabugainak, esetleg az utóbbiak gyermekeinek, ezeknek azonban csak akkor, ha unokahugai férjhez mennének, vagy késő korukban e pénzből kellene élniök. A véletlen okozta, hogy e végrendeleti intézkedés alapján az egyik unokaöccsnek három leánya vált az örökségre jogosulttá. A leányok ez idő szerint 36, illetőleg 37 és 39 évesek. A járásbírósnál tehát örökségi jutaléuk kiutalványozását kérték, azaz a megokolással, hogy eddig elé nem találtak alkalmas férjet, amde már nem fiatalok és koruknál fogva jogosultak az örökségre. A járásbírósnak azonban elutasította őket, felebevezésüket elvetette a második bíróság is, mert mind a két bíróság azon a nézetben volt, hogy a három leány még nincs a megfelelő korban. Képviselőjük most a legfőbb bírósághoz felebbezett és így most ennek kell eldöntenie azt a kérdést, hogy a 36-39 éves leányok vének e már, vagy sem.

— Egy kutya bitangásában. A bégapart, vasuti állomásnál egy nőstény dextli kutya bitangásába találtatott, bércezája 57972. számú tulajdonosa a rendőrségnél átveheti.

Legujabb hírek.

Zavargások Krétában.

Páris, febr. 11. Diplomáciai körökben hirlük, hogy a porta Görögország provokációjára, a melylyel hadihajóit utnak indította, katonai demonstrációval fog felelni a tesszáliai határon, a hol nagyobb számú katonai haderő van összpontosítva. A hatalmak elhatározták, hogy Törökországnak e tekintetben szabad kezet engednek.

Bécs, febr. 11. A Neue Fr. Presse diplomáciai körökből szerzett értesülései alapján jelentheti, hogy a hatalmakat Görögországnak most elkövetett csinyje egyáltalán nem lepte meg, mert el voltak rá készülve. A helyzet, a melybe Görögország jutott, esetleg igen veszélyessé válhatik és feltehető, hogy a bécsi külügyi hivatal a legbensőbb és legőszintébb módon fogja a görög kormányt elhamarkodott eljárásának következményeire figyelmeztetni. Nem fér hozzá kétség, hogy a bécsi kabinet példáját a többi nagyhatalom is követni fogja.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 12-én.)

Budapest, febr. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma befejezte a kereskedelemügyi tárcza költségvetésének részletes tárgyalását is, és azután a jelentésekre tért át. Legelőször sorra került a pénzügyi bizottságnak

azon jelentése, mely a millenniumi költségek fedezésére vonatkozik és melyet a Ház vita nélkül elfogadott; majd több helyi érdekű vasutak engedélyezésére vonatkozó közlekedési bizottsági jelentést tárgyalta le.

Ezután a kikötői illetékről szóló törvényjavaslatot tárgyalta, a kis-lotto eltörléséről szóló törvényjavaslatnak tárgyalását pedig megkezdték. Alig hogy Neményi előadó beszédét bevégezte, melyben a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja, több képviselő zárt ülést kérelmezett, mit az elnök a házszabályok értelmében el is rendelt.

Az elnök kérdésére, hogy a zárt ülést mely okokból kívánták a képviselők, Polónyi Géza a krétai eseményeket hozza fel indokként.

Bánffy báró miniszterelnök azt felelte erre, hogy a krétai zavargás ügye miatt zárt ülésre nincs szükség, mivel az ilyen kérdéseknek tárgyalására a zárt ülés nem alkalmas a kedélyek megnyugtatóására, sőt éppen az ellenkező hatás lesz ez által elérve, a mennyiben általános izgatottságot és tévedést képes előidézni. A miniszterelnök azonban nem zárkózik el azért a kérdés megvitatásától az esetre, ha hozzá a krétai eseményekre vonatkozó interpelláció intéztetik, mert sokkal jobb, ha ily kérdések nyíltan tárgyaltnak.

A Ház többsége a miniszterelnök ezen nézetét magáévá tette, mire úgy a zárt, valamint ezután a rendes ülést is az elnök berekesztette.

Vilmos császár felköszöntője.

Budapest, febr. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből telegrafálják, hogy Vilmos német császár az ott időző Ottó főherceg tiszteletére diszebedet adott, melyen poharát emelte Ferencz Józsefre, drága barátjára és szövetséges társára.

A király fővadászmestere.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy gróf Wolkenstein-Trosburg Henrik, 6 Felsője új fővadászmestere, az éjjel, állítólag elmezavar következtében, föbelőtte magát. A gróf kedves embere volt 6 Felsőgének.

A krétai lázadás.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből telegrafálják, hogy az ország lakossága még mindig a tegnapi események behatása alatt áll. Mindenki határtalan lelkesedést keltett György királyi herceg elutazása, azonban a török nagykövet máris felvilágosítást kért a görög kormánytól a hat torpedónaszádnak Krétába való küldéséért.

Budapest, febr. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből telegrafálják, hogy a törökök részéről újabb kegyetlenkedések híre érkezik. Ugyanis Csübába berontottak az összes környékbeli törökök, megtámadták a keresztényeket, vagyonukat, értéktárgyaikat elvitték, a házaikat pedig lerombolták.

A tőzsdéről.

Budapest, febr. 12. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.36-38, buza tavaszra 7.77-78, buza május-juniusra 7.76-77, tengeri juniusra 3.83-84, zab 6.04-06, repce 10.90-11. Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, az árak valamivel kedvezőbbek, forgalom 8.000 mm.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős
Mayer Rezső.

Hirdetések.

543. kg. sz. 897.

Basahid község előljárósága.

Arverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező közlegelő f. évi február hó 20-án d. e. 9 órakor árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 6000 frt; az egyéb feltételek Basahid község jegyzői hivatalánál betekintheők.

Basahidon, 1897. február hó 10 én.

Száviós,
jegyző.P. Rimszky,
bíró.
217-2.1

1677. hk. sz. 1896.

Az antalfalvai főszolgabírósgtól

Idézés.

Czivrity Damján t.-szigeti lakos, ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag az 1885. XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhívatik, hogy a Czivrity-féle 11. számú házközösség megszüntetése ügyében T.-Sziget községéhez 1897. évi márczius hó 16. napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Dábity Damján t.-szigeti lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1897. évi jan. hó 25-én.

193-1.1

Groszoreán,
hk. főszolgabíró.

Meghívás.

A kis-zombori „Segélyegylet s hitel-szövetkezet” folyó évi február hó 25-én d. e. 10 órakor tartja

XIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a tagok ezennel meghivatnak.

T Á R G Y A K:

1. Elnöki jelentés s az 1896. évi mérleg bemutatása.
2. Felügyelő bizottsági jelentés.
3. A felmentvény megadása.
4. A tiszta haszon feletti határozathozatal.
5. Három rendes és két pót felügyelő bizottsági tag választása alapszabályaink 37. §-a alapján.
6. Bejelentése az alapszabályok 4. §-a alapján megalakult VII-ik 10 kros és IV-ik 15 frtos évtársulatoknak.
7. Három jegyzőkönyvhitelesítő kinevezése alapszabályaink 28. §-a alapján.
8. Esetleges indítványok.

Kis-Zomboron, 1897. évi február hó 11-én.

208-1.1

A választmány mint igazgatóság.

18107. tkv. szám. 1896.

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Markovits szül. Kécsi Mária és György Koszta végrehajtást szenvedő elleni 144 frt 24 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. tszék területén levő K.-Torák községi 447. sz. tkvben 718-721. hrsz. alatt felvett 293. és 395. ö. i. sz. házat 800 □-öl beltelekkel 470 frt, ugyanott 978. hrsz. a. felvett 800 □-öl pót-kert 92 frt kikiáltási árban 1897. évi márczius hó 8. napjának d. e. 10 órájkor K.-Torák községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek mellett fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak azingatlan kikiáltási árnak 10%.-át, vagyis 47 frt és 9 frt 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. minisz. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában és K.-Torák község előljáróságánál tekinthetők meg.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék tkvi hatóságától, 1896. évi december hó 12-én.

202-1-1

Kiss,
kir. tszaki bíró.

1003. kg. szám. 897.

212-2.1

Pályázat.

Lemondás folytán megürült szárcsai körorvosi állás betöltése céljából pályázatot hirdetek, felhívom a pályázni óhajtókat, hogy képesítési okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi márczius hó 6-án déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek. A választás f. évi márczius hó 10-én d. e. 9 órakor fog Szárcsa községhezánál megtartatni. Az orvosi körhöz R.-Szárcsa, Szárcsa, Szerb Neuzina és H. Neuzina községek tartoznak.

A körorvosi állással következő javadalom élvezete van egybekötve: készpénzfizetés 600 frt, két Szárcsa községben tel-

jesítendő halottkémlesi díj 40 frt és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak. Módoson, 1897. évi február hó 5-én.

Dr. Gyertyánffy Jenő,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Német-Módos községben 365 frt évi fizetéssel egybekötött irnoki állás üreseedésben van.

Pályázók felkértenek, hogy levélbeli megkeresésüket alulírotthoz mielőbb adják be.

Német-Módos, 1897. február 8.

220-1-1

Riesz Mátyas,
körjegyző.

8705. tk. szám. 896.

191-1-1

Póthírdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Braun Mór r.-écskai lakos végrehajthatónak Devics Miklós perlaszi lakos végrehajtást szenvedett elleni 279 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 6668. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a perlaszi 354. sz. tkvben felvett

1. 161. sz. ház és 800 □-öl belhelyre 322 frt 50 kr;

2. 214. hrsz. III. dűlőbeli 2 hold szántóra 145 frt;

3. 22. hrsz. V. dűlőbeli 5 hold kaszállónak végrehajtást szenvedőt megillető %, része 147 frt;

4. 125. hrsz. 630 □-öl szőlőre 180 frt kikiáltási árban a kir. jbiróság, mint tkvi hatóság hivatali helyiségében 1897. évi márczius hó 3. (három) napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján Panics Maxim, mint ezennel csatlakozónak kimondott végrehajtható érdekében is 70 frt tőkekövetelése 62 frt után 1894. évi szeptember hó 22. napjától járó 6% kamatok, 46 frt 69 kr eddigi, 6 frt 60 krban megállapított mostani s a még felmerülendő költségek kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Perlaszon, a kir. jbiróság tkvi osztályánál, 1897. január 5-én.

Tóth,
kir. aljbíró.

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY féle

PEMETEFÜ-CZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr, 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

Rétly Béla,
gyógyszerész
Békés-Csabán.

98-76

Prince of Wales

Extra-Sec.

A legnagyobb kitudentésekben részeseitett, kiváló magyar pezsgő.

Főraktár:

Heidegger Ödön

fűszer- és csomago-kereskedés,
Nagybecskerek.

214-20.1

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz kőszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányából.

28-28.13